

Festivaalipuisto

Helsingin juhlatuokot toteuttaa tänä kesänä Kansalaistorille uuden festivaalipuiston. Tavoitteena on viihtyisä ja toimiva Juhlaviikkojen kohtauspaikka. Puisto on avoinna jokaisena festivaalipäivänä 15.-31.8.2014.

Juhlaviikkojen festivaalipuistosta tulee tämän vuoden festivaalin sydän – kaikille avoin kaupunkilaisten ja kulttuurin kohtaamispaikka. Toimivan kaupungin kaupunkimuotoilija tuo työryhmään osaamista käyttäjälähtöisestä suunnittelusta sekä tilan ja palvelun yhteissuunnittelusta. Tavoitteena on taata urbaanissa ympäristössä laadukas, oivaltava käyttäjäkokemus sekä viihtyisä ja toimiva festivaalipuisto, jonne kaupunkilaiset löytävät tiensä.

Festivaalipuisto on elämyksen ja palvelujen kokonaisuus ja sen rakenteet ja toiminnot muuttavat muotoaan lähes päivittäin.

Projektitiimi

Helsingin juhlatuokot
Aleksi Malmberg
Krista Vilo

Toimiva kaupunki
Mikko Kuvtonen

1. Ongelma

Miten syntyy kokonaiselämys tapahtumasta?

Elokuussa 2014 Helsingin juhlatuokot valtaaa Kansalaistorin. Sinne nousee uusi festivaalipuisto KoeHelsinki – kaupunki kaupungissa.

Kaupunkimuotoilijat kutsuttiin mukaan Festivaalipuiston suunnitteluprojektiin. Muotoilijoiden tehtävänä on tarkastella

uutta Festivaalipuistoa käyttäjän näkökulmasta. Miten ohjataan ja ylläpidetään keskustelua suunnittelussa mukana olevien eri sidosryhmien välillä? Entä miten varmistetaan, että Festivaalipuiston ohjelma ja itse alue ovat käyttäjän kokemuksena kokonaisuus? Muotoilun mukaan ottamisen päätavoitteena on vahvistaa tapahtuman konseptia ja tutkia uusia keinoja käyttäjälähtöiseen suunnitteluun festivaalirympäristössä.

2. Havainnointi

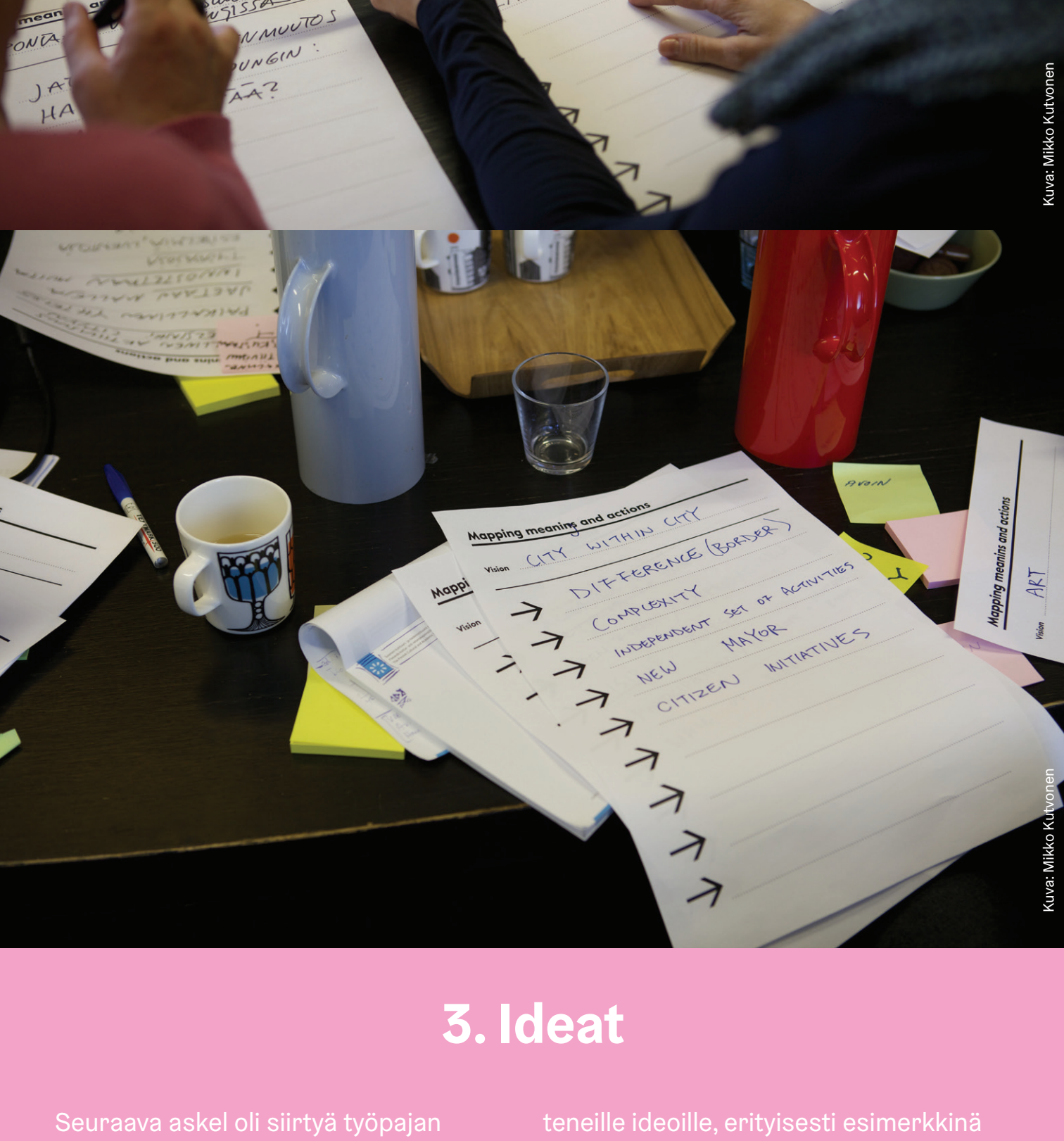
Ensimmäinen työpaja

Miksi ja kenelle suunnitteleme Festivaalipuistoa? Maaliskuussa ensimmäisen työpajan aikana eri sidosryhmien edustajat osallistuivat kaupunkimuotoilijoiden ohjaamaan avoimeen keskusteluun. Sen tarkoituksena oli yhteisesti kirkastaa KoeHelsinki Festivaalipuiston sisältö, toiminta, palvelut sekä rakennettu ympäristö ja tarkastella suunniteltua kokonaisuutta yhdessä. Sidosryhmistä työpajassa oli mukana muun muassa KoeHelsinki festivaalipuiston tapahtumatuottajia, alueen suunnittelusta vastaavat arkkitehdit sekä Helsingin juhlatuokkien väkeä.

Työpaja aloitettiin erilaisilla harjoituksilla. Ajatuksena oli, että niiden kautta osallistujat saatiin miettimään myös uusia mahdollisuuksia ja merkityksiä KoeHelsinki -tapahtumalle. Samalla hahmoteltiin Festivaalipuiston ominaispiirteet. Festivaalipuistossa halutaan korostaa avoimuutta, paikallisuutta, aktiivisuutta, spontaanuutta, osallistumista ja luovuutta. Festivaalipuisto kuvailtiin myös energiseksi ja jopa anarkistiseksi tapahtumaksi. Se on strukturoimaton, mutta tähtää silti aktiiviseen osallistumiseen. Ensimmäisen työpajan aikana selvisikin nopeasti, että osallistuminen sekä käyttäjän aktiiviteetit ovat uuden Festivaalipuiston ydinelementtejä.

Mitä Festivaalipuistossa sitten tapahtuu? Sidosryhmien keskusteluissa nousi esiin se, että kävijät halutaan kutsua mukaan aktiivisiksi tekijöiksi ja osallistujiksi. Festivaalipuistossa voisi olla esimerkiksi kalusteiden tuunauspaja tai pyöräkorjauspiste. Itse tekeminen vahvistaisi tapahtuman osallistavaa luonnetta sekä osallistujien osallistumista mahdollisuuksien välillä. Lisäksi mietittiin tulisiko alueella olla jotain yhteiskunnallisia piirteitä. Jos KoeHelsinki on kaupungin kaupungissa, voisiko sen hallinto ja päätöksenteon rakenteet olla avoimia ja läpinäkyviä?

Ensimmäisen työpajan tärkein huomio oli se, että Festivaalipuiston halutaan tuovan ihmisiä yhteen toimimaan. KoeHelsingin sisällön toivotaan tarjoavan uutta ja ennen kokemattomaa. Ensimmäisen työpajan aikana osallistujia kannustettiin myös luomaan kuvitteellinen, tyypillinen festivaalikävijä, jota alueelle odotetaan. Työpajan aikana syntyneet kävijäprofiilit vahvistivat käsitystä siitä, että KoeHelsingille suunniteltu konsepti vetoaa erityisesti uteliaisiin sekä kulttuurista ja sosiaalisista aktiviteeteista kiinnostuneisiin kaupunkilaisiin. Entä miten tavoittaa ja houkuttaa paikalle ne spontaanisti liikkeellä olevat kaupunkilaiset ja ohikulkijat ja yllättää heidät positiivisesti?

Kuva: Mikko Kuvtonen

Kuva: Mikko Kuvtonen

3. Ideat

Seuraava askel oli siirtyä työpajan havainnoista konkretiaan. Tärkein huomio kerätyn materiaalin pohjalta oli se, että oikean festivaalikävijän pitää olla mukana sisällön suunnittelussa.

Juhlaviikot halusi rakentaa ”avoimen kaupunkikeitaan” ja ”kaupunkilaisten temmelyskentän”, siis festivaaliohjelman, jossa kävijät ovat aktiivisesti mukana toteuttamassa tapahtumaa. Kuinka varmistamme, että kaupunkilaisten oma ääni kuuluu jo myös sisällön suunnittelussa?

KoeHelsingin sisällössä oli jo annettu merkittävä rooli kansalaisaloitteista läh-

teneille ideoille, erityisesti esimerkiksi alueelle nouseva Roskalavapaviljonki. Yhdessä Juhlaviikkojen työryhmän kanssa päädyimme siihen, että tämän lisäksi otettaisiin sisäiseen kehittämistyöhön avuksi myös pieni KoeHelsinki-kävijöiden joukko, joiden kanssa testattaisiin työpajassa suunniteltuja KoeHelsingin ohjelmasta ja palveluista. Ajatuksena oli löytää eri kohderyhmistä mahdollisia oikeita kävijöitä asiantuntijoiksi. Testiryhmän kanssa voitaisiin vilaila KoeHelsingin sisällön, tapahtumapaikan ja viestinnän suunnitelmia käyttäjäryhmien ajatuksia paremmin vastaaviksi.

Kuva: Leonhard Mita

4. Suunnitelma

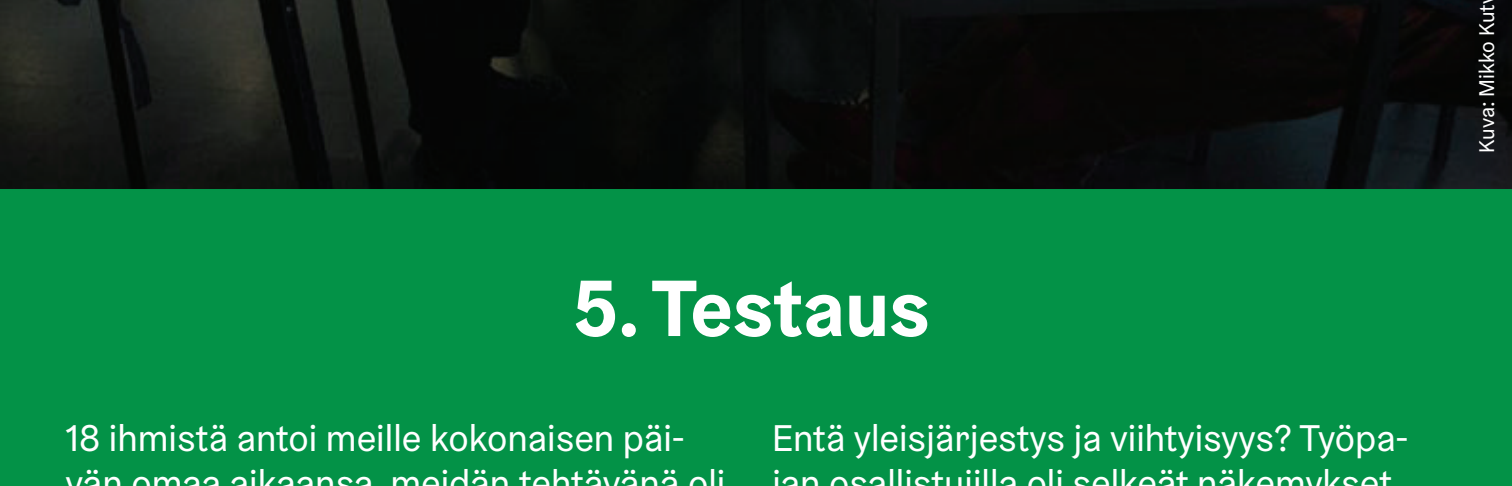
Ryhdyimme suunnittelemaan KoeHelsingin käyttäjien työpajaa. Halusimme, että tulevien kävijöiden toiveet, kommentit, palautteet ja ideat ottevat hyvissä ajoin mukaan ennen kuin festivaalituotannonossa tehdään lopulliset päätökset.

KoeHelsingin käyttäjien työpajan tavoite oli vahvistaa käyttäjäymmärrystä tapahtuman suunnittelussa ja festivaalipuiston perusrakenteen viimeistelyssä. Tämä tarkoitti siis sitä, että haluttiin varmistaa, että läpi koko tuotannon on osattu ajatella mitä oikea kävijä KoeHelsingiltä haluaa. Kuinka hän löytää tapahtumapaikalle, millaiset opasteet ohjaavat perille, saako sieltä kahvia ja ulla (ja mitä suuta?), miten paiknan väki pottaa vastaan, mistä tieto tapahtumasta löytyy ja millä tavoin kävijä voi itse osallistua,

millaista osallistumisen muotoa kävijät kaipaavat, miten ihmiset haluavat olla osa urbaania kaupunkikeidasta?

Teimme työnjaon. Juhlaviikkojen toimiston väki etsi 18 potentiaalia KoeHelsingin kävijää. Nopealla aikataululla löytyi nuoria ja vanhoja, aktiivifestivaalikävijöitä ja ensikertalaisia. Meidän kaupunkimuotoilijoiden tehtävä oli suunnitella ja fasilitoida heille työpajapäivä. Halusimme pohtia tulevien kävijöiden kanssa käyttäjän näkökulmaa kolmessa osassa: työvoimainen ohjelma, alueen yleisjärjestelyt ja viihtyisyys sekä viestintä ja ajankohtaisuus.

26.6. järjestettiin työpajapäivä Helsingin Musiikkitalolla. Seuraavassa osiossa kerrotaan lyhyesti mitä siellä tapahtui.

Kuva: Mikko Kuvtonen

5. Testaus

18 ihmistä antoi meille kokonaisen päivän omaa aikaansa, myöden tehtävänä oli käyttää se hyvin ja hyödyllisesti. Mikään ei ole turhauttavampaa, kuin huonosti valmisteltu työpaja.

Mitä opimme päivän aikana? Teimme lyhyen listan mitä työpajapäivän osallistujat KoeHelsingin kävijöinä toivoivat uudelta tapahtumapuistolta:

- Rentoa fiilistä ja palveluallista henkilökohtaisia.
- Fiksua yleisjärjestelyä, jotta kaikki toimii.
- Yllätyksellistä ohjelmaa, joka antaa enemmän kuin ennakkoon odottaa.
- Ajantasaista viestintää useissa kanavissa
- Ennakoivaa varautumista, jos jotain sattuisi.

Aloitimme päivän pohtimalla KoeHelsingin ohjelmaa ja sen vetovoimaisuutta. Kaupunkikeitaan ajatuksen kuuluu se, että osa tapahtumapuiston toiminnasta on itseohjautuvaa. Tapahtumapuisto on alusta erilaiselle tekemiselle ja kohtauspaikka eri ikäisille kaupunkilaisille. Omaehtoiseen tekemiseen toivottiin peitteet, jossa voi niin liikkua (tanssit, pelit, leikit) kuin rauhoittua (keinut, penkit), itse musisoida ja huoltaa vaikka fillaria tai istuttaa syyskukkia. Omasta tekemisestä halutaan myös kertoa muille. Some-jaetavuus nähtiin myös osaksi sisältöä.

Seuraavaksi arvioitiin suunniteltua ohjelmaa. Kiinnostavin huomio oli se, että nykykirkuksen ja Juhlaviikkoklubin ohjelmalla yhtä tärkeänä ohjelmajärjestelmänä nähtiin laadukkaat ravintolat ja lähiruokatori. Ylipäätyään sellainen sisältö, jota mikään muu toimija Helsingissä ei tarjoa, kiinnosti työpajan osallistujia. Juhlaviikkojen halutaan tuovan jotain ainutkertaista elokuiseen Helsinkiin.

Entä yleisjärjestelyt ja viihtyisyys? Työpajan osallistujilla oli selkeät näkemykset näistä. Tarvitaan ymmärrettävä opastus (”Opasteet niin että idioottikin ymmärtää!”), ennakoitava tiedotus ja paikan perusrakenteen kuntoon, eli riittävästi pyöräparkkeja, istuimia ja wc-tiloja. Lisäksi tarvitaan rento ja palveluallit henkilökunta sekä ohjelma, joka on enemmän kuin osaisi odottaa. Hyvä resepti mille tahansa tapahtumalle!

Uusi tapahtumapaikka ja –konsepti vaatii enemmän myös viestinnältä ja markkinoinnilla. Työpajan osallistujilla oli paljon ideoita viestinnän suhteen ja avoin lähestymistapa uusiin tapoihin tavoittaa ja vaikuttaa. Somen rooli nousi paljon esiin ja sen rooli yhteisöllisyyden rakentamisessa – myös tapahtuman jälkeen – nähtiin tärkeänä.

Oli hienoa huomata, miten ihmiset pohtivat paneutuneina annettuja tehtäviä ja olivat innoissaan siitä, että pääsivät mukaan vaikuttamaan jo tässä vaiheessa.

Joku voi kysyä, onko tämä muotoilu? Vastaisin, että muotoilu on tänä päivänä tätäkin. Tämä projekti oli esimerkiksi siitä, miten muotoilun menetelmiä hyödynnettiin käyttäjäymmärryksen kasvattamiseen. Samalla se oli myös hyvä esimerkki siitä, miten muotoilun osaamista voidaan hyödyntää tapahtumien suunnittelussa. Muotoilun rooli oli sovittaa kävijöiden odotuksia ja näkemyksiä yhteen tapahtuman järjestäjän ajatusten kanssa.

Muotoilussa ratkaistaan luovasti ja ihmislähtöisesti ongelmia ja ihmisten arjen vaatimukset toimivat kehittämisen ja ratkaisujen avaimena. KoeHelsingille muotoilu tarkoitti empatiaa ja käyttäjäymmärrystä. Keskusteleva ja osallistava työskentely auttoi ratkaisujen ja uusien näkökulmien löytämisessä.

Kuva: Mikko Kuvtonen

Kuva: Mikko Kuvtonen